

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан філологічного
факультету

Бідзіля Ю.М./

« 8 » липня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ДРУКОВАНОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	06 Журналістика
Спеціальність	061 Журналістика
Предметна спеціальність	061 Журналістика
(Спеціалізація) (за наявності)	«Журналістика»
Освітня програма	«Журналістика»
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і практика друкованої журналістики» для здобувачів вищої освіти галузі знань 06 Журналістика спеціальності 061 Журналістика предметної спеціальності журналістика, освітньої програми «Журналістика».

Розробники: Барчан О.В., доцент кафедри журналістики, кандидат філологічних наук;
Тарасюк В. Ю., доцент кафедри журналістики, кандидат філологічних наук

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 11 від « 29 » 06 2021 року

Завідувач кафедри Бідзіля Ю.М.

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

Протокол № 4 від « 30 » 06 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Шаркань В.В.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	1-й / 2-й	1-й / 2-й
	Лекції:	
	16 /40	2 / 2
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік, екзамен	Лабораторні:	
	28 /42	/2
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	46 /83	88 / 86

2.МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика друкованої журналістики» є ознайомити студентів з основними категоріями і поняттями теорії журналістики, професійною методикою підготовки журналістського матеріалу до друку. Студенти повинні навчитися вільно оперувати термінологією професійної роботи журналіста, вміти якісно підготувати журналістську публікацію з урахуванням всіх етапів роботи над твором. Така ціль передбачає опанування способів пошуку тем для медіаконтенту, методів збору інформації та застосування ефективного впливу на аудиторію засобами тексту. Студенти вивчають основні структурні елементи журналістського повідомлення, як на рівні змісту, так і на рівні форми, розрізняють основні жанри та формати журналістського твору. Вчать створювати конкурентоздатний грамотний медіапродукт та опановують основи творчої діяльності в правовому професійному полі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в команді.

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

СК04. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

СК08. Здатність використовувати різні методи пошуку, оброблення та аналізу різноманітної інформації, будувати та розвивати логічні аргументи з чітким формулюванням висновків щодо них.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика друкованої журналістики» не передбачені, оскільки дисципліни 1-го семестру 1-го курсу навчання є винятком.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Журналістика», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.	ПРН01
Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.	ПРН03
Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.	ПРН04
Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації	ПРН14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Теорія і практика друкованої журналістики»:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Професійно застосовувати отримані протягом навчання знання в практичній діяльності, вміти аналізувати суспільні явища, застосовувати фахові знання під час аналізу інформації.	ПРН01
Використовувати здобуті протягом вивчення дисципліни знання для ефективної командної роботи в редакційному колективі та для формування конкурентноздатного за формою і змістом журналістського твору.	ПРН03
Застосовувати опановані методи збору інформації, інструментарій для обробки та створення якісних повідомлень у вигляді публікацій, професійно здійснювати пошук та опрацювання інформації для медіа.	ПРН04
Використовуючи набуті знання, створювати медіатексти різних форматів та жанрів, враховувати тип аудиторії та медіа. Вміти застосовувати засоби актуалізації створеного медіапродукту.	ПРН14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на лабораторних заняттях; виконання творчих індивідуальних та групових проєктів; презентація власних досліджень, ескпериментів, рефератів, наукових есе; участь у дискусіях; поточне усне та письмове тестування; модульні контрольні роботи; іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: поточний контроль реалізовується у формі виконання практичних завдань, захисту лабораторних робіт, виступів на семінарських заняттях, проведення контрольних робіт, колоквиумів тощо.

Форма модульного контролю: модульне контрольне оцінювання може проводитись в усній формі, у формі письмової контрольної роботи та/або тестування (комп'ютерного, письмового).

Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань на практичних, лабораторних та індивідуальних заняттях, захисту лабораторних робіт, написання рефератів, есе тощо.

Форма підсумкового семестрового контролю: підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку чи екзамену. Форма проведення підсумкового семестрового контролю зазначена в робочому навчальному плані та в описі робочої програми навчальної дисципліни.

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною системою (70/50 балів за виконання поточних завдань; 30/50 балів – за модульну контрольну роботу) Кількість балів виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – виконання лабораторних завдань, проєктів, досліджень, рефератів, підготовка доповідей, наукових есе тощо).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота										Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30	100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
10	10	10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 3)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	50	100
10	10	10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Виконання лабораторних проєктів, завдань, досліджень:	8	60
Аналіз публіцистичного твору	1	10
Портфоліо	4	20
Підготовка публікації	3	30
Активність на заняттях, участь у дискусіях, опитуваннях, виконанні командних завдань	5	10
Модульна контрольна робота	1	30
Разом	100	

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 2		Модуль 3	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист), із яких:	10	50	11	50
Робота в редакційному колективі	6	36	6	36
Портфоліо			1	5
Презентація	1	4	1	4
Жанровий твір	2	10	1	5
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	10	100	11	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінка «відмінно» («А») – матеріал викладено зрозуміло, у повному обсязі, із застосуванням бездоганної мови, логічно послідовно, із чітким аналізом суті теми чи проблеми, правильним трактуванням журналістських понять, явищ, тенденцій. Притому наведено характерні приклади з практики та зроблено відповідні теоретичні висновки. При виконанні практичного завдання здобувач фаху демонструє системні знання, високий рівень творчого підходу.

Оцінка «добре» («В») – матеріал подано чітко, змістовно, із високим рівнем аргументації, практичні завдання виконані на високому рівні, однак дещо неповно, з логічними вадами викладу, окремими неточностями, поодинокими незначними помилками мовного плану.

Оцінка «добре» («С») – студент уміє ґрунтовно розкрити теоретичні питання, практичні завдання виконані відповідно до вимог, та помітні дещо серйозніші помилки, неточності.

Оцінка задовільно («D») – продемонстровано певний рівень знань, проте дещо поверхово, з очевидними помилками та неточностями логічного, мовного, наукового характеру, без урахування головних теоретико-практичних засад тощо.

Оцінка задовільно («E») – студент доволі посередньо розкрив теоретичні питання, а практичне завдання виконав, припустившись суттєвих помилок. Притому здобувач фаху стикається зі значними труднощами при досягненні мети.

Оцінка «незадовільно» («FX») – виклад матеріалу здійснено на елементарному рівні, фактично не за темою, неправильно, із великою кількістю суттєвих помилок, на низькому мовностилістичному рівні, без демонстрування прикладів і висновків, без урахування наукових засад. Практичне завдання майже не виконано.

Оцінка незадовільно («F») – її студент заслуговує, не засвоївши навчальний матеріал, продемонструвавши знання на спорадичному рівні, що не дає можливість висвітлити питання теми чи виконати практичні завдання. Фактично студент не продемонстрував елементарного рівня знань та практичних навичок.

Студент, який у результаті поточного та підсумкового оцінювань отримав більше 60 балів, має право, у разі бажання, не складати іспит із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість викладач виставляє загальну підсумкову оцінку. Якщо ж здобувач хоче

покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він (вона) має складати іспит. Студент, який у результаті підсумкового оцінювання отримав менше 60 балів, зобов'язаний складати іспит із дисципліни. Якщо відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж на 60 балів, то він (вона) рахуються такими, що не склали підсумковий контроль. Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці.

Шкала оцінювання: національна та ESTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ESTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C	Задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Журналістика як сфера творчої діяльності. Суспільні основи функціонування сучасної журналістики та їх вплив на творчу діяльність журналіста. Головні аспекти вивчення особливостей журналістської творчості та їх загальна характеристика, предмет, структура курсу та основні принципи журналістознавства, його зв'язок з іншими науками. Форми та види журналістської творчості, специфіка творчої діяльності журналіста в редакційному колективі.

Тема 2. Психологічні особливості творчого мислення в журналістиці та їх специфіка. Психологічний аспект творчості в журналістиці, закономірності та особливості застосування уяви, інтуїції, мотивації у творчій роботі журналіста. З'ясовуються основні способи та свідомі логічні методи журналістського пізнання дійсності. Психологічні особливості журналістської творчості в редакційному колективі, творчі форми співпраці, змагальні, конкурентні стосунки тощо.

Тема 3. Публіцистика та її природа. Поняття публіцистики як виду творчості та одного з визначальних потоків журналістської інформації. Своєрідність функцій та предмета публіцистики, змісту та форми публіцистичного твору, сутність понять «публіцистичний метод» та «публіцистичність» основні ознаки публіцистичного твору. Українська публіцистика в історичному ракурсі.

Тема 4. Факт – основа журналістського твору. Роль та місце факту в процесі комунікації, поняття «факт» та його основні характеристики, способи розгортання факту в різних журналістських жанрах, класифікація фактів в журналістському тексті, загальна методика вивчення фактів у журналістиці, обставини правової та етичної відповідальності журналіста за точність передачі фактів.

Тема 5. Фактор цікавого в журналістській творчості. Цікавість та інтерес як психологічні та наукові феномени, складові цікавого в журналістиці, психологічні особливості аудиторії як передумова цікавості журналістського твору, цікаве й питання етики в журналістиці, поняття цікавого й важливого, особистість і цікаве в журналістиці. Сенсація в журналістиці. Методика пошуку цікавих інфоприводів. Засоби актуалізації зібраного матеріалу та просування власного медіапродукту.

Тема 6. Зміст та структура журналістського твору. Початковий етап формування журналістського матеріалу в контексті основних стадій роботи над твором, специфіка журналістського задуму теми, ідеї, сюжету та загальної концепції твору, заголовкового комплексу. Композиція. Типи композиційних форм. Сюжет твору. Архітектоніка журналістського твору. Поняття про фабулу. Структурна модель інформаційних, аналітичних, художньо-публіцистичних жанрів.

Тема 7. Методика збору та опрацювання інформації в журналістській творчості. Традиційні та нетрадиційні, соціологічні методи збору та опрацювання інформації. Визначення поняття «метод», «методика», «методологія». Основні методи та прийоми журналістського пізнання дійсності. Традиційні журналістські методи (спостереження, експеримент, інтерв'ю, вивчення документів): а) види спостережень; б) експеримент в журналістській діяльності: форми, види та вимоги до його проведення; в) метод інтерв'ю: підготовка, проведення та використання отриманих даних. г) методика обробки документів. Метод прогнозування та його специфіка. Біографічний метод та його застосування в журналістиці. Соціологічні методи в журналістиці: соціопитування, анкетування, тестування, соціометричні опитування тощо.

Тема 8. Технологія створення журналістського твору: жанротворчі фактори, заголовок, план та лід, виклад матеріалу та кінцівка. Поняття «жанр», жанротворчі фактори в журналістському творі. Заголовок твору, його функції, типи. Етичний зміст заголовка. План твору. Лід журналістського твору, його різновиди. Специфіка викладу матеріалу: контур твору та його формо-змістове наповнення. Кінцівка твору: ідейно-змістова функція та стиль. Сильова специфіка журналістського матеріалу. Завершальна робота журналіста над текстом.

Тема 9. Аргументація в журналістиці. Логіка і психологія доказу та переконування. Доказ і аргументація. Структура доказу: теза, аргумент, демонстрація. Вимоги до тези, аргументу й демонстрації. Аргумент у публіцистиці. Своєрідність аргументів та їх класифікація.

Тема 10. Жанр та формат сучасної журналістики: загальні аспекти. Поняття «жанр» та «формат». Система відображення повідомлень в журналістиці. Інформаційні жанри, природа інформаційного відображення. Методика створення інформаційного продукту. Аналітичні жанри в журналістиці: а) жанрова палітра; б) природа й специфіка журналістського аналізу; в) методика роботи. Художньо-публіцистичні жанри: а) жанрові модифікації та методика роботи; б) образність у журналістиці й природа публіцистичного образу.

Модуль 2

Тема 1. Загальна характеристика жанрів. Жанр як форма твору. Передумови жанрового вибору. Типологія жанрів: зарубіжний і вітчизняний досвід. Інформаційні жанри в журналістській творчій практиці. Можливості аналітичних жанрів у сучасній публіцистиці. Художньо-публіцистичні жанри і ЗМІ. Поняття про безжанрову журналістику й трансформацію жанрів. Сучасні тенденції в розвитку жанрів.

Тема 2. Інформаційні жанри. Замітка та її різновиди.

Поняття про мікро- й макроповідомлення. Замітка й розширена замітка в системі інформування. Структура, жанрові особливості та види заміток (хронікальна інформація;

замітка-повідомлення, замітка-відгук, замітка-пропозиція, замітка-подяка, критична замітка, фотозамітка; репліка й полеміка як особливі види замітки; коментар і його види в системі інформування; зведення, таблиці, бібліографічна й довідкова інформація в пресі). Вимоги до замітки і процес підготовки її до друку.

Тема 3. Епістолярні жанри в журналістиці. Звіт як жанр.

Епістолярні традиції в українській пресі. Листи – одне із джерел сучасних журналістських матеріалів. Жанрові ознаки та види листів (індивідуальний, колективний, відкритий, послання, безадресний, звернення, заява, привітання; малі форми – лист-відгук, лист-пропозиція, лист-подяка, лист-побажання, лист-запитання). Особливості роботи над листами. Редагування листів. Характерні риси звіту і його функції та види (*короткі хронікальні, прямі інформаційні, аналітичні – тематичні та проблемні*). Технологія підготовки звіту.

Тема 4. Журналістське інтерв'ю. Роль діалогічного мовлення в сучасній журналістиці. Інтерв'ю як аналітичний за складом та інформаційний жанри. Види інтерв'ю (інформаційне, портретне, проблемне, протокольне, інтерв'ю-монолог, інтерв'ю-звіт, інтерв'ю-діалог, інтерв'ю-полілог, інтерв'ю-анкета, прес-конференція, критичне, гумористичне, сатиричне, інформаційне, інтерв'ю-сповідь, теле-, радіоінтерв'ю). Техніка роботи над інтерв'ю та вимоги до нього.

Тема 5. Репортажна журналістика. Головні риси репортажного матеріалу. Збір інформації, побудова та написання репортажу. Види репортажу (події, неподії, прямі, інформаційні, проблемні, критичні, репортажі-роздуми, репортажі-зарисовки, колективні, репортажі-інтерв'ю, репортажі-звіти, репортажі-огляди, фото-, теле-, радіо-, кінорепортажі) і їх застосування на практиці. Вимоги до сучасної репортажної журналістики.

Тема 6. Жанрові можливості журналістського розслідування. Журналістське розслідування як метод дослідження й інформаційно-аналітичний жанр: питання дискусійного підходу. Характерні ознаки журналістського розслідування як особливо складного жанру та його призначення. Форми розслідування. Підготовка до розслідування, процес та етапи його написання. Практика використання розслідування в українських ЗМІ.

Тема 7. Стаття – основний аналітичний жанр.

Жанрові ознаки статті. Аналіз, метод індукції (від конкретного до загального) та дедукції (від загального до конкретного) в статті. Види статті (оперативна, передова, проблемна, критична, редакційна, замітки публіциста, загальнополітична, пропагандистська, теоретична, наукова, науково-популярна, публіцистична, публіцистичний коментар як особливий різновид статті). Композиційна побудова, мова і стиль статті.

Модуль 3

Тема 8. Кореспонденція в системі аналітичних жанрів. Ідентифікація кореспонденції за жанровими ознаками. Відмінність кореспонденції від статті. Поділ кореспонденцій на види (*аналітична – критична, проблемна, кореспонденція-роздум – та інформаційна*). Особливості роботи над кореспонденцією.

Тема 9. Рецензія – головний жанр критики. Критика і журналістика. Визначення рецензії та її основні жанрові риси. Головні види рецензії (зовнішня, внутрішня, літературна, кінорецензія, музична, театральна, огляд літератури, аналітична, інформаційна, рецензія-анотація, рецензія-відкритий лист, рецензія-оглядова стаття, рецензія-репліка, рецензія-фейлетон, гранд-рецензія, монорецензія, полірецензія). Методика рецензування в журналістиці. Позиція рецензента в контексті історичного часу.

Тема 10. Практика огляду в журналістиці. Функціональне призначення огляду. Огляд як панорама подій. Класифікація оглядів (газетний, журнальний, радіоогляд, телеогляд, інтернет-огляд, міжнародний, внутрішній, політичний, економічний, літературний, спортивний, театральний, огляд преси, огляд листів, загальний, тематичний, інформаційний, аналітичний, художньо-публіцистичний, кіно-, радіо-, телеогляд). Композиційна побудова оглядового твору та вимоги до нього. Майстерність оглядача.

Тема 11. Художньо-публіцистичні жанри. Нарисова форма та її різновиди. Природа нарисової творчості та її традиції в Україні. Визначення й функції нарису при відтворенні дійсності. Експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація й розв'язка як складові нарисової форми. Види нарису і їх характеристика (публіцистичний, соціологічний, теле-, радіо-, кіно-, фотонарис, сюжетний (портретний, проблемний) і описовий (подієвий, подорожній) нариси; малі нарисові форми – зарисовка (переднарис), есе (науково-популярне, публіцистичне, літературно-критичне, мистецтвознавче, філософське), штрих, ескіз). Мова і стиль нарису. Публіцистичний образ у нарисовому матеріалі. Методика роботи над рисом. Журналістські штампи в нарисотворчості та їх подолання.

Тема 12. Сатирично-гумористичні твори в структурі художньо-публіцистичних жанрів. Фейлетон. Гумор і сатира в журналістиці. Фейлетон як головний сатиричний жанр. Види фейлетона (тематичний, малий, позитивний, публіцистичний, белетристичний, гумористичний, документальний, проблемний, фото-, теле-, радіофейлетон). Пошук гумористичної та сатиричної форми. Факт, домисел, вимисел у фейлетоні. Майстерність та етика фейлетоніста при доборі фактів, мови і стилю.

Тема 13. Памфлет та інші гумористично-сатиричні жанри. Закони памфлетного жанру і його відмінність від фейлетону. Специфіка памфлетної тематики. Пародія й епіграма в системі сатиричних жанрів. Публіцистичні можливості байки та гумористично-сатиричних афоризмів у пресі. Карикатура й шарж у пресі. Жанрові особливості гуморески та анекдоту.

Тема 14. Інші форми публікацій у пресі. Поняття «жанр» і «форма публікацій». Фото- і моніторингова журналістика як формотворчість. Літературно-художні форми (вірші, поеми, епіграми, оповідання, новели, повісті, романи, драматургія) у журналістиці та їх роль в естетичному вихованні аудиторії. Літературні сторінки в пресі. Твори народного мистецтва (казки, легенди, пісні, коломийки, думи) і їх місце в сучасних мас-медіа. Різновиди ігор (чайнворди, ребуси, загадки, інтерактивні ігри), розіграші та історії (житейські) у засобах масової інформації. «Запитання – відповідь», опитування, порада, прес-реліз у творчій практиці журналіста. Рейтинг, резюме, версія, прогноз як форми публікацій. Епіграф, експеримент, епітафія, некролог у журналістській творчості.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		лекції	лабораторні	сам. роб.		лекції	лабораторні	сам. Роб.
Модуль 1								
Тема 1. Журналістика як сфера творчої діяльності	9	2	2	5	10	2		8
Тема 2. Психологічні особливості творчого мислення в журналістиці та їх специфіка	9	2	2	5	8			8
Тема 3. Публіцистика та її природа	9	2	2	5	8			8
Тема 4. Факт – основа журналістського твору	9	2	2	5	8			8
Тема 5. Фактор цікавого в журналістській творчості	9	2	2	5	8			8

Тема 6. Зміст та структура журналістського твору	11	2	4	5	8			8
Тема 7. Методика збору та опрацювання інформації в журналістській творчості. Традиційні та нетрадиційні, соціологічні методи збору та опрацювання інформації	9	2	2	5	8			8
Тема 8. Технологія створення журналістського твору: жанротворчі фактори, заголовок, план та лід, виклад матеріалу та кінцівка	11	2	4	5	8			8
Тема 9. Аргументація в журналістиці	7		4	3	8			8
Тема 10. Жанр та формат сучасної журналістики: загальні аспекти	7		4	3	16			16
Разом за модулем 1 (1 семестр)	90	16	28	46	90	2		88
Модуль 2								
Тема 1. Загальна характеристика жанрів.	13	4	4	5	12	2		10
Тема 2. Інформаційні жанри. Замітка та її різновиди.	9	2	2	5	10			10
Тема 3. Епістолярні жанри в журналістиці. Звіт як жанр.	9	2	2	5	10			10
Тема 4. Журналістське інтерв'ю.	9	2	2	5	10			10
Тема 5. Репортажна журналістика.	9	2	2	5	10			10
Тема 6. Жанрові можливості журналістського розслідування.	10	2	2	6	10			10
Тема 7. Стаття – основний аналітичний жанр.	14	4	4	6	11			11
Разом за модулем 2	73	18	18	37	73	2		71
Модуль 3								
Тема 8. Кореспонденція в системі аналітичних жанрів.	10	2	2	6	10			10
Тема 9. Рецензія – головний жанр критики.	10	2	2	6	10			10
Тема 10. Практика огляду в журналістиці.	10	2	2	6	10			10
Тема 11. Художньо-публіцистичні жанри. Нарисова форма та її різновиди.	15	4	4	7	10			10

Тема 12. Сатирично-гумористичні твори в структурі художньо-публіцистичних жанрів. Фейлетон.	15	4	4	7	10			10
Тема 13. Памфлет та інші гумористично-сатиричні жанри.	15	4	4	7	10			10
Тема 14. Інші форми публікацій у пресі.	17	4	6	7	32		2	30
Разом за модулем 3	92	22	24	46	92		2	90
Разом за 2 семестр	165	40	42	83	165	2	2	161

6.3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1.			
1.	Тема 1. Журналістика як сфера творчої діяльності	2	2
2.	Тема 2. Психологічні особливості творчого мислення в журналістиці та їх специфіка	2	
3.	Тема 3. Публіцистика та її природа	2	
4.	Тема 4. Факт – основа журналістського твору	2	
5.	Тема 5. Фактор цікавого в журналістській творчості	2	
6.	Тема 6. Зміст та структура журналістського твору	4	
7.	Тема 7. Методика збору та опрацювання інформації в журналістській творчості.	2	
8.	Тема 8. Технологія створення журналістського твору:	4	
9.	Тема 9. Аргументація в журналістиці	4	
10.	Тема 10. Жанр та формат сучасної журналістики: загальні аспекти	4	
	Разом за модулем 1	28	2

Модуль 2			
1.	Загальна характеристика жанрів.	4	-
2.	Інформаційні жанри. Замітка та її різновиди.	2	-
3.	Епістолярні жанри в журналістиці. Звіт як жанр.	2	-
4.	Журналістське інтерв'ю.	2	-
5.	Репортажна журналістика.	2	-
6.	Жанрові можливості журналістського розслідування.	2	-
7.	Стаття – основний аналітичний жанр.	4	-
	Разом за модулем 2	18	
Модуль 3			
8.	Кореспонденція в системі аналітичних жанрів.	2	-
9.	Рецензія – головний жанр критики.	2	-
10.	Практика огляду в журналістиці.	2	-
11.	Художньо-публіцистичні жанри. Нарисова форма та її різновиди.	4	-

12	Сатирично-гумористичні твори в структурі художньо-публіцистичних жанрів. Фейлетон.	4	
13	Памфлет та інші гумористично-сатиричні жанри.	4	
14.	Інші форми публікацій у пресі.	6	2
Разом за модулем 3		24	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна/заочна)
Модуль 1.		
1	Тема 1. Правові аспекти творчої діяльності журналіста. Професійні вимоги та специфіка роботи в редакції ЗМІ.	5/8
2	Тема 2. Механізми творчого мислення в сучасному науковому дискурсі.	5/8
3	Тема 3. Сучасна українська світоглядна публіцистика та її представники.	5/8
4	Тема 4. Журналістика даних та механізми фактчекінгу в журналістській творчості.	5/8
5	Тема 5. Методика актуалізації журналістського тексту в сучасному журналістикознавстві.	5/8
6	Тема 6. Сучасні формати подачі журналістського твору та їх специфіка для різних типів медіа.	5/8
7	Тема 7. Включене спостереження в журналістській творчості в історичній ретроспективі.	5/8
8	Тема 8. Специфіка застосування «відновного наративу» при створенні журналістських публікацій як новий метод подачі інформації.	5/8
9	Тема 9. Конфлікти в журналістській діяльності: типологія та методи вирішення.	3/8
10	Тема 10. Екстремальна та експериментальна складова журналістської творчості як виклики сучасності.	3/16
Разом за модулем 1		46/88

Модуль 2		
1.	Загальна характеристика жанрів.	5/10
2.	Інформаційні жанри. Замітка та її різновиди.	5/10
3	Епістолярні жанри в журналістиці. Звіт як жанр.	5/10
4.	Журналістське інтерв'ю.	5/10
5.	Репортажна журналістика.	5/10
6.	Жанрові можливості журналістського розслідування.	6/10
7.	Стаття – основний аналітичний жанр.	6/11
Разом за модулем 2		37/71
Модуль 3		
8.	Кореспонденція в системі аналітичних жанрів.	6/10
9.	Рецензія – головний жанр критики.	6/10
10.	Практика огляду в журналістиці.	6/10
11.	Художньо-публіцистичні жанри. Нарисова форма та її різновиди.	7/10
12.	Сатирично-гумористичні твори в структурі художньо-публіцистичних	7/10

	жанрів. Фейлетон.	
13.	Памфлет та інші гумористично-сатиричні жанри.	7/10
14.	Інші форми публікацій у пресі.	7/10
	Разом за модулем 3	83/90

6.5. Індивідуальні завдання

Студенти пишуть матеріали в різних жанрах, які потенційно можуть стати основою творчого бакалаврського проєкту. Також готують жанрові портфоліо й презентації, які розглядаються на рівні групи (навчального редакційного колективу).

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби, які використовуються при опануванні дисципліни, для перевірки знань студентів, охоплюють екранно-проекційну апаратуру та комп'ютерно-технічне устаткування редакції університетської газети «Погляд».

Крім того, у разі потреби додатково викладач залучає інше **обладнання** (зокрема, комп'ютерне обладнання навчального ТРЦ та кабінету мультимедійної платформи «Media Vista» (<https://mediavista.com.ua/about-us>) та **програмне забезпечення** (основне переінстальоване та ліцензійне програмне забезпечення для персональних комп'ютерів, надане у рамках міжнародного Проєкту ЄС Еразмус+ DESTIN (<http://destin.uzhnu.edu.ua/home-en/>)).

8. Рекомендовані джерела інформації Основна література

1. Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник / Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін. за ред. В. В. Різуна. – 2-ге вид., перероб. і допов. К.: видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. 352 с.
2. Здоровега В. Теорія і методика журналістської творчості: Навчальний посібник. Львів: ПАІС, 2000. 268 с.
3. Михайлин І.Л. Основи журналістики: підручник / вид. 2-е доп. і поліпш. Київ : Центр навчальної літератури, 2019, 496 с.
4. Правила світу інформації: як українським медіа наблизитися до європейських стандартів: посіб. для журналістів / Л. Опришко, А. Сафаров, О. Чуранова. Київ : Рада Європи, 2019. 107 с
5. Теорія і практика друкованої журналістики. Навчально-методичний посібник для проведення лабораторних занять (для студентів відділення журналістики) / Уклад. Барчан О. В. Ужгород: Говерла, 2021. 28 с.

Допоміжна література

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика: Навчальний посібник / За заг. ред. В. Ф. Іванова. К.: Академія української преси, 2004. 262 с.
2. Василенко М. К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі: монографія. К.: Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. 238 с.
3. Ворошилов В.В. Журналістика. Базовий курс. Учебник. 5-е изд. СПб.: Изд-во Михайлова, 2004. 704 с.

4. Галич В. Поетика публіцистичного тексту (на матеріалі творчості Олесь Гончара): Навч. посібн. / Галич В. М. К.: Шлях, 2006. 200 с.
5. Гарматій О. В. Інформаційні жанри як пріоритетні у практиці інформагенств. Поліграфія і видавнича справа. 2015. С. 141-148.
6. Гід журналіста: Збірка навчальних матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників ЗМІ / Адаптація та упорядкування А. Лазаревої. К., 2003. 124 с.
7. Гол Д. Онлайнво журналістика / Пер. з англійської. К.: КІС, 2005. 344 с.
8. Голуб О. П. Медіакомпас: путівник професійного журналіста. Практичний посібник / Інститут масової інформації. К.: ТОВ «Софія-А», 2016. 184 с.
9. Грабельников А. А. Работа журналиста в прессе: Учебное пособие. М.: Изд. РИП-холдинг, 2004. 274 с.
10. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика: Навч. посіб. Вид. 3-тє доповн. Львів: ПАІС, 2009. 224 с.
11. Етичні засади роботи журналіста: Західний досвід / Упоряд. А. Лазарева. К., 2004. 80 с.
12. Журналистское расследование: история метода и современная практика / под общ. ред. А.Д. Константинова. СПб.: Издательский дом «Нева»; М.: ОЛМА-ПРЕСС, 2001. 383 с.
13. Засорина Т., Федосова Н. Профессия – журналист. Ростов н/Д.: Феникс, 1999. 320 с.
14. Здоровега В. Про журналістику і журналістів: Статті, есе, виступи, діалоги. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2004. 133 с.
15. Іванов В., Сердюк В. Журналістська етика: Підручник / Передм. В. П. Мостового. 2-е вид., випр. К.: Вища шк., 2007. 231 с.
16. Капелюшний А. Стилїстика й редагування: практичний словник-довідник журналіста. Львів: ПАІС, 2002. 576 с.
17. Корконосенко С. Основы журналистики: Учебник для вузов. М.: Аспект Пресс, 2002. 287 с.
18. Марі-Шаппе Ж. Інфографія у пресі. К.: Софія-пресс, 2001. 102 с.
19. Мельник Г. С., Тепляшина А. Н. Основы творческой деятельности журналиста. СПб.: Питер, 2006. 272 с.
20. Михайлин І. Л. Журналістика як всесвіт: Вибрані медіадослідження. Х.: Прапор, 2008. 512 с.
21. Михайлин І. Л. Основы журналистики: Підручник. Вид. 3-є доп. і поліпш. К.: ЦУЛ, 2002. 284 с.
22. Мельник Г., Виноградова С. Деловая журналистика: Учебное пособие . СПб.: Питер, 2010. 304 с.
23. Путівник ретельного журналіста. К.:ТОВ «Київська поліграфія», 2006.176 с.
24. Словник журналіста: терміни, масс-медіа, постаті / за заг. ред. Ю. М. Бідзілі. Ужгород: ВАТ «Вид-во «Закарпаття»», 2007. 224 с.
25. Техніка інтерв'ю. К., 2000. 119 с.
26. Техніка репортажу. К., 2000. 60 с.
27. Українське законодавство: Засоби масової інформації. К., 2004. 368 с.
28. Фихтелиус Е. Десять заповедей журналистики / Ерик Фихтелиус. Вэрнамо, 2003. – 156 с.
29. Теорія і методика журналістської творчості: Навчально-методичний посібник для проведення лабораторних занять (для студентів відділення журналістики) / Уклад. Барчан О.В. Ужгород: Бреза, 2015. 28 с.
30. Теорія і практика журналістської творчості: методичні матеріали та короткий словник найчастіше вживаних термінів...[вид. 2-е, перероб. і доп.] / укл. канд. філол. наук В.Ю. Тарасюк. Ужгород: вид-во УжНУ «Говерла». 60 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт бібліотеки Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка: <http://www.journ.univ.kiev.ua/>.
2. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки ім. В. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
3. Електронна бібліотека відділення журналістики ДВНЗ «Ужгородський національний університет»: <http://www.mediazakarp.at.ua>.
4. Загальний сайт Національної бібліотеки ім. В.Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Сайт Львівської ННБУ ім. В. Стефаника: <http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F>.